

РЕШЕНИЕ

26.07.2024

КАРАР

№ 100

**Балтач муниципаль районының Куныр жирлеге территориясендә
төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне
раслау хакында**

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясының 1 өлешенең 19 пункты, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Куныр жирлеге Уставы нигезендә Куныр жирлеге Советы карар кылды: -

1. Балтач муниципаль районы Куныр жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Куныр жирлеге Советының 2021 елның 15 ноябрәндәге «Балтач муниципаль районы Куныр жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында» 38 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы» интернет - ресурсында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының рәсми сайтында (baltasi.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Балтач муниципаль районының Куныр жирлеге башлыгына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль районы
Куныр авыл жирлеге башлыгы

Р.О.Егоров

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турындагы
нигезләмә

Гомуми нигезләмәләр

1.1. Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Куныр жирлеге территориясендә юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар, гражданнар тарафыннан кануннарны бозган өчен административ һәм башка төр жаваплылыкны (алга таба - муниципаль контроль) күздә тоткан төзеклэндерү кагыйдәләре таләпләрен үтәү буенча вәкаләтле орган эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру (алга таба - төзеклэндерү) кагыйдәләрен билгели.

1.2. Юридик затлар, шәхси эшкуарлар, гражданнар тарафыннан төзеклэндерү кагыйдәләрендә билгелэнгән мәжбүри таләпләрне, шул исәптән социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен, контрольдә булган затлар тарафыннан норматив хокукый актларда билгелэнгән мәжбүри таләпләрне үтәү, рөхсәт документларындагы таләпләрне үтәү (гамәлгә ашыру), Россия Федерациясе законнары нигезендә үтәлүе кирәкле булган документлар таләбен үтәү, контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү муниципаль контроль предметы булып тора.

1.3. Муниципаль контроль Куныр жирлегенең башкарма комитеты (алга таба - вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Авыл жирлеге башлыгы (житәкчесе) муниципаль контрольне гамәлгә ашыру эшчәнлегенә белән житәкчелек итә.

1.5. Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар исемлегенә (алга таба - инспекторлар) вәкаләтле органның күрсәтмә акты белән билгеләнә.

1.6. Контроль объектларына карата профилактик чаралар уздырган вазыйфай затларга шул ук объектка карата контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру тыела.

1.7. Инспекторларның хокуклары һәм бурычлары "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 29 статьясы (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) белән регламентлана. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру максатларында вазыйфай затларга хезмәт таныклыклары бирелә.

1.8. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга бәйле максатларда

вәкаләтле орган алар карамагындагы шушы документлар һәм (яисә) белешмәләр булган башка органнардан, шул исәптән электрон рәвештә, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалардан түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала.

Документларны һәм (яисә) белешмәләрне ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында тапшыру, мәгълүматны ачу, шул исәптән 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр белән танышу дәүләт һәм башка сакланучы сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

1.9. Муниципаль контроль объектлары түбәндәгеләр:

- төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләр үтәлергә тиешле контрольдә булучы затларның эшчәнлегә, гамәлләре (гамәл кылмавы);

- гражданнар һәм оешмалар эшчәнлегә нәтижәләре, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган продукция (товарлар), эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр;

- биналар, йортлар, корылмалар, линия объектлары, территорияләр, шул исәптән су, жир һәм урман кишәрлекләрен, жиһазлар, жайланмалар, предметлар, материаллар, транспорт чаралары һәм контрольдә тотыла торган затлар файдалана һәм (яисә) алардан файдалана торган һәм төзекләндерү өлкәсендә зарури таләпләр куела торган башка объектлар (алга таба - житештерү объектлары).

2. Зарар (зыян) китерү куркынычы категориясе

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зарар) китерү куркынычы белән идарә итү, аларны тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтижәләр ясау куркынычы белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта вәкаләтле орган тарафыннан даими нигездә китерелгән зыянны (зарарны) бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләрне (зыянны) мониторинглау (жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зарар) китерү куркынычының түбәндәге категорияләренә берсенә кертелергә мөмкин (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясе):

югары дәрәжәдәге куркыныч;

уртача дәрәжәдәге куркыныч;

жиңелчә дәрәжәдәге куркыныч;

түбән дәрәжәдәге куркыныч.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын хәвеф-хәтәр категориясенә берсенә кертү

вәкаләтле орган тарафыннан аның характеристикаларын расланган хәвф-хәтәр критерийлары белән чагыштыру нигезендә ел саен гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторы үзә мәжбүри таләпләрне бозу булып тормаган контроль объекты параметрларына туры килү яисә тайпылу булып тора, әмма югары дәрәжәдә мондый хокук бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычы булу турында сөйли.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге әлеге Нигезләмәнең 2 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.6. Контроль объекты билгеле бер хәвф-хәтәр категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән дәрәжәдәгә хәвф-хәтәр категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Вәкаләтле орган контроль объектының куркыныч категориясе критерийларына туры килүе турында белешмәләр кәргән көннән алып биш эш көне эчендә контроль объекты куркыныч категориясен үзгәртү, йә куркыныч критерийларын үзгәртү турында турында карар кабул итә.

3. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле орган түбәндәгә профилактик чаралар төрләрен уздыра:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүне игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү һәм хокук куллану практикасын гомумиләштерү мәсьәләләре буенча контрольдә торучы һәм башка кызыксынучы затларга хәбәр итү.

3.1.1. Вәкаләтле орган 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән белешмәләрне массакуләм мәгълүмат чараларында урнаштыру юлы белән муниципаль районның "Интернет" челтәрендәгә рәсми сайтында (алга таба - рәсми сайт), мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә торучы һәм башка кызыксынучы затларга дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булган очракта), контрольдә булган затларның шәхси кабинетлары аша һәм башка рәвешләрдә мәгълүмат бирә.

3.1.2. Муниципаль контрольне оештыруның һәм уздыруның хокук куллану практикасын гомумиләштерү ел саен гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча вәкаләтле орган контроль органның хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре белән доклад әзерләүне тәэмин итә (алга таба - доклад).

Вәкаләтле орган доклад проекты буенча гавами фикер алышуну тәэмин итә.

Доклад вәкаләтле орган житәкчесе тарафыннан раслана һәм Балтач муниципаль районының рәсми сайтында хокук куллану практикасын гомумиләштерү елыннан соң ел саен 30 гыйнвардан да соңга калмыйча урнаштырыла.

3.2. Мәжбүри таләпләрне бозарга ярамавы турында кисәтү игълан итү.

3.2.1. Вәкаләтле орган мәжбүри таләпләрне бозуга китерә торган хокук бозулар турында белешмәләр булган яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы булган очракта мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймавы турында кисәтү (алга таба - кисәтү) игълан итә, әгәр мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китергән йә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудырылган булса, мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү чараларын күрергә тәкъдим итә.

3.2.2. Кисәтү Россия икътисадый үсеш министрлығының 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы приказ нигезендә расланган форма буенча төзелә.

3.2.3. Контрольдә булган зат кисәтү алынган көннән алып 10 (ун) эш көне эчендә вәкаләтле органга кисәтүгә карата ризасызлык белдерергә хокуклы.

3.2.4. Түбәндәге шартлар булырга тиеш:

- 1) кире кагу жиберелә торган вәкаләтле орган исеме;
- 2) индивидуаль эшмәкәр яисә гражданның, юридик затның исеме, фамилиясе, һәм атасының исеме (соңгысы булган очракта), шулай ук контактлы телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) һәм контрольдә булган затка жавап жиберелергә тиешле почта адресы;
- 3) кисәтү датасы һәм номеры;
- 4) контрольдә булган затның игълан ителгән кисәтүләр белән килешмәвен күрсәтүче дәлилләр;
- 5) контрольдә булган затның кисәтү алу датасы;
- 6) шәхси имза һәм дата.

3.2.5. Кирәк була калса, контрольдә булучы зат үзенә дәлилләрен раслау өчен тиешле документларны яисә аларның расланган күчермәләрен кире кагуга кушымта итеп ала.

3.2.6. Вәкаләтле орган кисәтүгә карата кире кагуны аны алган көннән алып унбиш эш көне эчендә карый.

3.2.7. Кире кагуны карау нәтижеләре буенча вәкаләтле орган түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) кисәтүне юкка чыгару рәвешендәге кире кагуны канәгатьләндерә;
- 2) баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагуны канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.2.8. Вәкаләтле орган кисәтүгә карата ризасызлык белдерелгән көннән алып 5 (биш) эш көненнән дә соңга калмыйча кире кагу нәтижеләре турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

3.2.9. Кире кагуны шул ук нигезләр буенча кабат жибәрү рәхсәт ителми.

3.2.10. Вәкаләтле орган мәжбүри таләпләрне бозарга ярамаганлыгы турында ул игълан иткән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик һәм контроль чаралар уздыру өчен тиешле мәгълүматлардан файдалана.

3.3. Консультация бирү

3.3.1. Контрольдә булган затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) контроль чаралар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;
- 3) контроль чаралар нәтижәләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;
- 4) контроль орган карарларына шикаять белдерү тәртибендә.

3.3.2. Инспекторлар контрольдә булган затларга һәм аларның вәкилләренә консультациялар уздыра:

1) телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чара, контроль чара үткәрү барышында телдән аңлатмалар рәвешендә;

2) контрольдә булган затларның һәм аларның вәкилләренә контроль органның вәкаләтле вазыйфай заты тарафыннан имзаланган бертиплы мөрәжәгатьләр (10 нан артык бер типтагы мөрәжәгать) буенча язмача аңлатма бирүнең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

3.3.3. Инспекторлар тарафыннан һәр мөрәжәгать итүченә шәхси кабул итү вакыты 10 минуттан артык була алмый.

Телефоннан сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.3.4. Вәкаләтле орган контрольдә торучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.3.5. Контрольдәге затларга һәм аларның вәкилләренә язмача консультация түбәндәге мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) вәкаләтле орган карарларына шикаять белдерү тәртибе;

3.3.6. Контрольдә тотылучы зат "Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язмача җавап бирү турындагы гаризаны жибәрергә хокуклы.

3.3.7. Вәкаләтле орган уздырылган консультацияларне исәпкә ала.

3.4. Профилактик визит

3.4.1. Профилактик визит контрольдә булган затның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында инспектор тарафыннан йә видео-конференц-элементә куллану юлы белән уздырыла.

Профилактик визитның дәвамлылыгы эш көне дәвамында ике сәгатәтән артмый.

3.4.2. Инспектор түбәндәгеләргә карата мәжбүри профилактик визит уздыра:

- 1) төзекләндерү өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче

контрольдә булган затлар, мондый эшчәнлек башланган вакыттан алып бер елдан да соңга калмыйча (эшчәнлек башлану турында белешмәләр булганда);

2) югары дәрәжәдәге куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектлары контроль объектын күрсәтелгән категориягә кертү турында карар кабул ителгән көннән алып бер елдан да соңга калмыйча.

3.4.3. Вәкаләтле орган контрольдә булган затка кисәтү визитын уздыру турында, аны уздыру датасына кадәр кимендә биш эш көннәннән дә соңга калмыйча, хәбәр жиберә.

Контрольдә булган зат кисәтү визитын (мәжбүри профилактик визитны да кертеп) уздырудан баш тартырга хокуклы, бу хакта вәкаләтле орган аны уздыру датасына кадәр өч эш көннәннән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

3.4.4. Профилактик визит йомгаклары буенча инспектор профилактик визит үткөрү турында әлеге Нигезләмәгә 3 кушымта нигезендә билгеле формада акт тәзи.

3.4.5. Вәкаләтле орган үткөрелгән профилактик визитлар санын исәпкә ала.

4. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне тормышка ашыру

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлы һәм планнан тыш контроль чараларын үткөрүне оештыру юлы белән вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документларны тикшерү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлек иткәндә;

мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлектән тыш.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә булган затлар белән үзара хезмәттәшлеккә түбәндәгеләр керә:

инспектор һәм контрольдә булучы зат яки аның вәкиле арасында очрашулар, телефоннан һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

контрольдә булган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында инспекторның булуы (гомуми файдаланудагы житештерү объектларында инспектор булу очрақларыннан тыш).

4.1.3. Контрольдә булган зат белән үзара хезмәттәшлек нигезендә үтә торган контроль чаралар вәкаләтле орган тарафыннан түбәндәге нигезләрдә уздырыла:

1) вәкаләтле органның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турында яисә мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау турында белешмәләре булу;

2) контроль чаралар үткөрү планына кертелгән контроль чараларны

уздыру срокларын билгеләү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң конкрет контрольдә булган затларга карата контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча саклау кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очрақларда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында вәкаләтле орган карарын үтәү срогы тәмамлану.

Контроль чаралар, вәкаләтле вазыйфай затларның йөкләмәләре нигезендә, вәкаләтле органның эш планнарындагы, шул исәптән Федераль законда билгеләнгән очрақларда да, инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка уздырыла торган планлы һәм планнан тыш контроль чаралар контроль чараны үткәргүгә жәлеп ителә торган инспектор һәм затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләрне башкару юлы белән уздырыла:

карау;

сораштыру;

язма аңлатмалар алу;

документларны теркәү;

экспертиза.

4.1.5. Контрольдә булган зат белән, шулай ук документар тикшерү белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәргү өчен вәкаләтле органның вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә, анда 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелә.

Күчмә тикшерүнең мәжбүри таләпләрен үтәүне күзәтү барышында үткәрелгән очракта, әлегә контроль чараны уздыру турында әлегә пунктта каралган карар кабул итү таләп ителми.

Вәкаләтле орган тарафыннан контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру турында карарларның формалары расланган.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында контроль орган карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булган очракта вәкаләтле орган контроль чаралар үткәргүгә билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән экспертларны, эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәргүгә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны жәлеп итә.

4.1.7. Инспектор контрольдә булган зат белән үзара хезмәттәшлек итүне күздә тоткан контроль чара (алга таба шулай ук - акт) тәмамлангач, Россиянең икътисадый үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартындагы "Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында" 151 номерлы карары белән расланган форма буенча контроль чара акты төзи.

Мондый чараны уздыру нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, аның нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге белән билгеләнгән булуы күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә булган зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Контроль чараны үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетелергә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерүнең Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән башка тәртибе ачыкланмаган очракта, актны рәсмиләштерү мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урыны буенча үткәрелә.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль тикшерү үткөрү нәтижеләре Россия Федерациясенен гамәлдәге законнары белән каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль (күзәтчелек) чарасы актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижеләр белән килешмәгән очракта, контрольдә булган зат актка әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять бирергә хокуклы.

4.2. Вәкаләтле орган тарафыннан контроль чаралар нәтижеләре буенча күрелә торган чаралар.

4.2.1. Вәкаләтле орган контрольдә булган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр кысаларында мәжбүри таләпләр бозылуын ачыклаганда түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контрольдә булган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында кисәтү (алга таба - кисәтү) бирергә, әмма алты айдан артык булмаган срок (документар тикшерү уздырғанда кисәтү контроль астындагы затка документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча) һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүне булдырмау чараларын, шулай ук федераль законда контроль рәвешә каралган башка чараларны үткөрү турында кисәтү бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүне булдырмау яисә аны бетерү буенча каралган чараларны, биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, йортларны, жиһазларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (файдалануны) тыю турындагы һәм алар тарафыннан закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә китерелә торган зарарның (зыянын) һәм аны булдырмау ысулларының, әгәр тикшерү үткәргәндә гражданның, объектка ия булган һәм (яисә) алардан файдаланучы оешмалар, биналарны, корылмаларны, төзелмәләрне, биналарны, жиһазларны, транспорт чараларын һәм башка объектларны файдалануны тыю турындагы һәм алар тарафыннан башкарыла

уздыру срокларын билгеләү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә конкрет контрольдә булган затларга карата контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча саклау кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында вәкаләтле орган карарын үтәү срогы тәмамлану.

Контроль чаралар, вәкаләтле вазыйфай затларның йөкләмәләре нигезендә, вәкаләтле органның эш планнарындагы, шул исәптән Федераль законда билгеләнгән очракларда да, инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка уздырыла торган планлы һәм планнан тыш контроль чаралар контроль чараны үткәргүгә жәлеп ителә торган инспектор һәм затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләрне башкару юлы белән уздырыла:

карау;

сораштыру;

язма аңлатмалар алу;

документларны теркәү;

экспертиза.

4.1.5. Контрольдә булган зат белән, шулай ук документар тикшерү белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәргү өчен вәкаләтле органның вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган карары кабул ителә, анда 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелә.

Күчмә тикшерүнең мәжбүри таләпләрен үтәүне күзәтү барышында үткәрелгән очракта, әлеге контроль чараны уздыру турында әлеге пунктта каралган карар кабул итү таләп ителми.

Вәкаләтле орган тарафыннан контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру турында карарларның формалары расланган.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында контроль орган карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булган очракта вәкаләтле орган контроль чаралар үткәргүгә билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән экспертларны, эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәргүгә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары реестрына кертелгән экспертларны жәлеп итә.

4.1.7. Инспектор контрольдә булган зат белән үзара хезмәттәшлек итүне күздә тоткан контроль чара (алга таба шулай ук - акт) тәмамлангач, Россиянең икътисадый үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартындагы "Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында" 151 номерлы карары белән расланган форма буенча контроль чара акты төзи.

Мондый чараны уздыру нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, аның нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге белән билгеләнгән булуы күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә булган зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Контроль чараны үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетелергә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерүнең Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән башка тәртибе ачыкланмаган очракта, актны рәсмиләштерү мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урыны буенча үткәрелә.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль тикшерү үткөрү нәтижеләре Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары белән каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль (күзәтчелек) чарасы актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижеләр белән килешмәгән очракта, контрольдә булган зат актка әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять бирергә хокуклы.

4.2. Вәкаләтле орган тарафыннан контроль чаралар нәтижеләре буенча күрелә торган чаралар.

4.2.1. Вәкаләтле орган контрольдә булган зат тарафыннан Россия Федерациясә законнарында каралган вәкаләтләр кысаларында мәжбүри таләпләр бозылуын ачыклаганда түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контрольдә булган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында кисәтү (алга таба - кисәтү) бирергә, әмма алты айдан артык булмаган срок (документар тикшерү уздырғанда кисәтү контроль астындагы затка документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча) һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүне булдырмау чараларын, шулай ук федераль законда контроль рәвешә каралган башка чараларны үткөрү турында кисәтү бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүне булдырмау яисә аны бетерү буенча каралган чараларны, биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, йортларны, жиһазларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (файдалануны) тыю турындагы һәм алар тарафыннан закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә китерелә торган зарарның (зыянын) һәм аны булдырмау ысулларының, әгәр тикшерү үткәргәндә гражданның, объектка ия булган һәм (яисә) алардан файдаланучы оешмалар, биналарны, корылмаларны, төзелмәләрне, биналарны, жиһазларны, транспорт чараларын һәм башка объектларны файдалануны тыю турындагы һәм алар тарафыннан башкарыла

торган башка объектларны гражданның, оешмаларның белешмәләренә аларның закон буенча саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү һәм аны булдырмау ысулларының булуы турында Россия Федерациясе законнарында каралган карар кабул итү;

3) контроль (күзәтчелек) чарасы барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу очрагында тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жиберергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләр үтәлмәүне бетерү, мәжбүри таләпләр үтәлмәүне кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерерү ихтималын булдырмый калуны контрольдә тотуны гамәлгә ашыру чараларын күрергә, күрсәтмә билгеләнгән вакытка үтәлмәгән очракта, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәжәгать итүне дә кертәп, күрсәтмәне үтәүне тәмин итү чараларын күрергә (әгәр мондый чара законнарда каралган булса);

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.2.2. Күрсәтмә әлеге Нигезләмәгә 4 нче кушымта нигезендәге форма буенча рәсмиләштерелә.

4.2.3. Контрольдәге зат күрсәтмәне үтәү срогы тәмамланганчы вәкаләтле органга күрсәтмәне башкару турында хәбәр итә.

4.2.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарны контрольдә тотучы зат тарафыннан үтәү срогы тәмамланганнан соң йә әлеге карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы контрольдә торучы зат тарафыннан тапшырылган очракта йә вәкаләтле (күзәтчелек) орган, мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алынган очракта, тапшырылган документлар һәм алынган мәгълүматлар нигезендә, карарларның үтәлешен бәяли.

4.2.5. Контрольдә булган зат күрсәтмәне үтәгән очракта, вәкаләтле орган контрольдә булган затка күрсәтмәнең үтәлеше турында хәбәрнамә жиберә.

4.2.6. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контрольдә булган зат тарафыннан тапшырылмаган яисә алар нигезендә йә мәжбүри таләпләрнең (иминлек мониторингының) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә алынган булса, әлеге карарның үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел, вәкаләтле орган әлеге карарның үтәлешен инспекция визитын үткәрү, рейд тикшерүен яисә документар тикшерүне үткәрү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.2.7. Әлеге Нигезләмәнең 4.2.6 пунктында каралган контроль чараны

уздыру йомгаклары буенча вәкаләтле орган тарафыннан карарның үтәлмәве яисә тиешенчә башкарылмавы ачыкланса, ул, әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктның 1 пунктчасында каралган карарны кабат контрольдә тотыла торган затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

Күрсәтмәне үтәмәгәндә, вәкаләтле орган, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәмин итү чараларын күрә.

4.3. Планлы контроль чаралары

4.3.1. Планлы контроль чаралары вәкаләтле орган тарафыннан төзелә торган чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын уздыру планы (алга таба - еллык чаралар планы) нигезендә һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле планлы контроль чаралар планы нигезендә уздырыла.

4.3.2. Билгеле бер хәвәф-хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакытлылыгы зарар (зыян) китерү куркынычларына туры китереп билгеләнә.

4.3.3. Вәкаләтле орган түбәндәге планлы контроль чара төрләрен үткәргә мөмкин:

инспекция визиты;

рейд тикшерүе;

документар тикшерү;

күчмә тикшерү.

4.3.4. Югары дәрәжәдәге куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 3 елга бер тапкыр.

Уртача һәм жиңелчә дәрәжәдәге куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 4 елга бер мәртәбә.

Түбән дәрәжәдәге куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

4.4. Планнан тыш контроль чаралар

4.4.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейдларда карау, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла.

4.4.2. Планнан тыш контроль чараны үткәрү турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.4.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез планнан тыш контроль чараларыннан тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенең 1, 3 - 5 пунктларында каралган нигезләр буенча уздырыла.

4.4.4. Планнан тыш контроль чара прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән чара мондый килештерүдән соң уздырыла.

4.5. Документар тикшерү

4.5.1. Документлар буенча тикшерү дигәндә вәкаләтле органның

урнашкан урыны буенча уздырыла торган контроль чара аңлашыла, аның предметы булып аларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган контрольдә булучы затларның документларындагы, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм контроль (күзәтчелек) органының мәжбүри таләпләрен һәм карарларын үтәүгә бәйле документлардагы белешмәләр генә тора.

4.5.2. Вәкаләтле орган карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дәрәҗәгә нигезле шик тудырса йә әлеге белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, вәкаләтле орган контрольдә булган зат адресына документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен жиберә.

Әлеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә булган зат вәкаләтле органга таләпләрдә күрсәтелгән документларны жиберергә тиеш.

4.5.3. Документлар буенча тикшерү үткәру срогы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокка түбәндәге вакыттан соңгы чор кертелми:

1) вәкаләтле орган тарафыннан контрольдә булган затка таләпләр документлар буенча тикшерү барышында күрсәтелгән документларны вәкаләтле органга тапшырганчы карау өчен кирәкле документларны тапшырырга;

2) вәкаләтле орган мәгълүматын контрольдә булган затка жибергән мизгелдән соңгы чор:

контрольдә булган зат тарафыннан бирелгән документлардагы хаталарны һәм (яисә) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, вәкаләтле органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең үзара туры килмәве турында һәм таләпләр, күрсәтелгән аңлатмаларны вәкаләтле органга тапшырганчы, язма рәвештә аңлатмалар тапшырырга тиеш.

4.5.4. Документлар буенча тикшерү барышында башкарыла торган контроль гамәлләр исемлеге:

1) язма аңлатмалар алу;

2) документларны таләп итү;

3) экспертиза.

4.5.5. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан яки аның вәкиленнән, шаһитләрдән соралырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфай затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә торучы граждан, аларның вәкилләре, шаһитләре сүзләреннән язма аңлатмалар төзәргә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар

белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәҗә язып алуы турында тамга ясыялар һәм, аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.5.6. Контроль чараны үткәрү барышында инспектор контрольдә тотыла торган затка документларның һәм (яисә) аларның күчермәләренен, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрнен үтәлүен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган һәм (яисә) кирәкле нәтижәләрен тапшыру таләбен күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольдә булган зат әлеге таләп алынган көннен алып 10 эш көне эчендә юкка чыгарыла торган документларны вәкаләтле органга жибәрә йә үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга документлар бирүнең мөмкин булмавы турында хәбәр итә, анда контрольдә булган зат теркәлә торган документларны тапшырырга мөмкин булган сәбәпләрне һәм срокны күрсәтеп.

Фотосурәт материалларыннан, аудио- һәм видеоязмалардан, мәгълүмат базаларыннан, мәгълүмат банкларыннан, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткәрү вакытына контроль чараларны башкару өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

4.5.7. Экспертиза вәкаләтле орган йөкләмәсе буенча эксперт яисә эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контрольдә булган затның (аның филиаллары, вәкилләләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйлә һәм һәр конкрет очракта вәкаләтле орган һәм эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.5.8. Документлар буенча тикшерү актын рәсмиләштерү документлар тикшерүен үткәрү тәмамланган көнне вәкаләтле орган урнашкан урын буенча башкарыла. Документлар буенча тикшерү акты формасы Россия Икътисади үсеш министрлығының 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган.

4.5.9. Акт вәкаләтле орган тарафыннан контрольдә булган затка документлар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә жибәрелә.

4.5.10. Планнан тыш документлар тикшерү прокуратура органнары белән килештермичә уздырыла.

4.6. Күчмә тикшерү

4.6.1. Күчмә тикшерү дигәндә житештерү объектлары булган һәм (яисә) алардан файдаланучы конкрет контрольдә булган зат белән мондый затның

мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, шулай ук контроль (күзәтчелек) органы карарларының үтәлешен бәяләү максатларында хезмәттәшлек итү юлы белән уздырыла торган комплекслы контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.6.2. Күчмә тикшерү контрольдә булган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) урнашу (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеооәлемтә аша үткәрелергә мөмкин.

4.6.3. Күчмә тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) вәкаләтле орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә булган затның аңлатмаларында булган белешмәләренен тулылыгын һәм дөреслеген тикшерергә;

2) контрольдә булган затның һәм (яисә) аның карамагындагы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының әлеге Нигезләмәнен 4.6.2 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән урынга чыкмыйча гына мәжбүри таләпләргә туры килүен һәм контроль гамәлләренен башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкаруын бәяләргә.

4.6.4. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясының 1 өлешендәге 3 - 5 пунктлары һәм 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә уздыру очраклары керми.

4.6.5. Вәкаләтле орган күчмә тикшерүне-үткәрү турында контрольдә булган затка күчмә тикшерүне үткәрү турында карар күчәрсен жибәрү юлы белән ул башланганчы егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

4.6.6. Күчмә тикшерү уздырганда инспектор контрольдә тотыла торган затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклығын, урынга барып тикшерү үткәрү турында карар күчәрсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында исәпкә алу номерын хәбәр итә.

4.6.7. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы ун эш көненнән артмый.

Күчмә тикшерү барышында бер кече эшмәкәрлек субъектына карата үзара хезмәттәшлекнең гомуми срогы кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артмый.

4.6.8. Күчмә тикшерү барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) сораштыру;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) документларны таләп итү;
- 6) анализлар (үрнәкләр) алу;
- 7) инструменталь тикшерү;
- 8) сынап карау;
- 9) экспертиза;
- 10) эксперимент;

- 11) инспекция визиты;
- 12) рейд тикшерүе;
- 13) күчмә тикшерү;

4.6.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә булган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган телдән мәгълүматны, контрольдә булган заттан яисә аның вәкиленнән һәм шундый мәгълүмат булган башка затлардан алу буенча контроль эш аңлашыла.

Сораштыру нәтижәләре сорашып белешү беркетмәсендә теркәлә, ул үзе бәян иткән белешмәләрнең дәрәслеген раслаучы сораштырылуы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында имзалана.

4.6.10. Тикшерү, сорашып белешү, мәжбүри таләпләр бозылган очракта, инспектор, мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәп, фотосъемканы, аудио- һәм видеоязманы, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозу дәлилләрен теркәү ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуның һәрберсенен кимендә ике сурәте белән уздырыла.

Мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен фотога төшерү һәм видеога яздыру дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.6.11. Тикшерелә торган документларны, язма аңлатмаларны контрольдә тотучы зат тарафыннан тапшыру,- экспертиза үткәрү әлеге Нигезләмәнең 4.5.5, 4.5.6 һәм 4.5.7 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.6.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң, инспектор Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән билгеләнгән форма буенча күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәгълүмат тикшерү актында чагыла.

Дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша файдаланып, урынга чыгып тикшерү үткәрелгән очракта, Нигезләмәнең икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.6.13. Күчмә тикшерүне үткәрү контрольдә булган затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә йә контрольдә булган зат эшчәнлегенең фактик булмавына бәйле рәвештә йә күчмә тикшерүне үткәрүнең мөмкин булмавына яисә тәмамлануына китергән контрольдә булган затның башка гамәлләренә (гамәл кылмавына) бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерүне үткәрүнең мөмкин булмасы турында акт төзи һәм контрольдә булган затка 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контроль чаралар үткәрүнең мөмкин булмасы турында хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткәрүнең күрсәтелгән чоры кысаларында урынга чыгып тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта

контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.6.14. Контрольдә булган затлар булган индивидуаль эшкуар, юридик зат вәкаләтле органга түбәндәге очрақларда контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәғълүмат бирергә хокуклы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтсез булу;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрнамәләр, көн тәртибе) буенча тикшерү үткәрү турында карарда күрсәтелгән вакытка килү зарурлыгы;
- 3) Россия Федерациясе Жинаять-процессуаль кодексы нигезендә аларга карата чикләү чаралары сайлау, контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чик кую чаралары сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Югарыда күрсәтелгән мәғълүмат кергәндә, контроль чаралар үткәрү вәкаләтле орган тарафыннан тикшерүне күчерү өчен сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күчерелә.

4.7. Инспекция визиты, рейд тикшерүе

4.7.1. Тикшерү визиты дигәндә конкрет контрольдә булган зат һәм (яисә) житештерү объектының хужасы (кулланучы) белән үзара хезмәттәшлек итү юлы белән уздырыла торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.7.2. Инспекция визиты контрольдә булган затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) йә контроль объектының урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә булган затка һәм әлеге Нигезләмәнең 1.9 пунктында күрсәтелгән объектлар милекчәләренә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольдә булган затлар яки аларның вәкилләре инспекторның бинага, корымаларга, биналарга каршылыксыз керүен тәэмин итәргә тиеш.

Бер эш урынында инспекция визитын үткәрү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.7.3. инспекция визиты барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) инструменталь тикшерү;
- д) контрольдә булган затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яисә контроль объектының булу (эшчәнлек алып бару) урынында зарури таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны таләп итү.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлементә аша уздыру рөхсәт ителә.

4.7.4. Планнан тыш инспекция визиты, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясының 1 өлешендәге 3 - 5 пунктларына һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән

килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.7.5. Рейд тикшерүе дигәндә берничә контрольдә тотылган зат урнашкан территориядәге житештерү объектларыннан файдалану (эксплуатацияләү) буенча мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.7.6. Рейд тикшерүе әлеге Нигезләмәнең 1.9 пунктында күрсәтелгән объектларга хужа булуны, аннан файдалануны яисә идарә итүне гамәлгә ашыручы теләсә кайсы контрольдә булган затларга карата үткәрелә.

Рейд тикшерүе чорында контрольдә булган бер зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән артмый.

4.7.7. Рейд тикшерүе барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) сораштыру;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) документларны таләп итү;
- 6) пробалар (үрнәкләр) алу;
- 7) инструменталь тикшерү;
- 8) сынау;
- 9) экспертиза;
- 10) эксперимент;

4.7.8. Әлеге Нигезләмәнең 1.9 пунктында күрсәтелгән объектлар белән идарә итүче, файдаланучы яисә идарә итүче контрольдә булган затлар рейд тикшерүе барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткәрү турындагы карарда күрсәтелгән объектларга, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәмин итәргә тиеш.

4.7.9. Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, рейд тикшерүе үткәрелгән урында инспектор мәжбүри таләпләрне бозган һәр контрольдә булган затка карата контроль чара акты төзи.

4.7.10. Рейд тикшерүе бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин, моңа 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенәң 3 - 5 пунктларына һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры килгән очраклар керми.

4.7.11. Әлеге Нигезләмәнең 4.7.3 һәм 4.7.7 пунктларында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 4.5.5 - 4.5.7, 4.6.9 - 4.6.11 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.8. Мәжбүри таләпләрне (куркынычсызлык мониторингы) үтәүне күзәтү

4.8.1. Мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәтүдән контроль (күзәтчелек) органында булган контроль объектлары турындагы мәгълүматлар, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган мәгълүматлар, жыйнау, анализ аңлашыла, шулай ук "Интернет" челтәрендәге мәгълүматлар, башка һәркем файдалана алырлык мәгълүматлар, шулай ук автоматик режимда эшләүче

фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларыннан файдаланып алынган мәгълүматлар контрольдә торучы затлар тарафыннан бирелә.

4.8.2. Вәкаләтле орган, мәжбүри таләпләрнең (иминлек мониторингы) үтәлешен күзәткәндә, вәкаләтле органда булган контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләр жыюны, анализлауны уздыра, мәжбүри таләпләрне, шулай ук "Интернет" челтәрендәге күрсәткечләрне, башка һәркем файдалана алырлык белешмәләрне, шулай ук фото- һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче белешмәләрен тикшереп торучы затлар тарафыннан бирелә.

4.8.3. Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү яисә зыян китерү куркынычы факты ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозуларның әзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турындагы белешмәләр, вәкаләтле орган тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткәргү турында карар;

2) кисәтүне игълан итү турында карар;

3) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенң 1 пунктында каралган тәртиптә ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү турында карар, андый мөмкинлек федераль законда контроль төре турында, Россия Федерациясе субъекты законында контроль төре турында күрсәтелгән очракта;

4) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлеше нигезендә контроль рәвеше турында Татарстан Республикасы законы, контроль рәвеше турында Татарстан Республикасы законында шундый мөмкинлек күрсәтелгән очракта, федераль законда контроль рәвеше, контроль рәвеше турында Татарстан Республикасы законы белән беркетелгән карар.

4.9. Урынга барып тикшерү

4.9.1. Күчмә тикшерү дигәндә контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү максатларында уздырыла торган контроль (күзәтчелек) чарасы аңлашыла.

4.9.2. Күчмә тикшерү контрольдә булган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.9.3. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллеләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны, граждан эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Өлеге Нигезләмәнең 1.9 пунктында күрсәтелгән объектларда һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән күләмдәге затлар өчен ачык) урыннарны

карау гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.9.4. Күчмә тикшерү контрольдә булган затка мәгълүмат бирмичә уздырыла.

Контроль формасы турындагы федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, бер объектка (бер-берсенә якын урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерү үткәру срогы бер эш көнөнән артмый.

4.9.5. Күчмә тикшерү нәтижеләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

4.9.6. Күчмә тикшерү нәтижеләре буенча беркетмә төзелә. Инспектор раслаган беркетмә 2 нөсхәдә төзелә, шуларның берсе контрольдә булган затка тапшырыла, ә икенчесе күчмә тикшерү алып баручы инспекторда кала.

5. Вәкаләтле орган карарларына, вәкаләтле органның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

5.1. Вәкаләтле орган карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә булган затларның хокукларын бозуга китергән карарлары яисә гамәлләр (гамәл кылмау) башкарылган контрольдә булган зат шикаять белдерү хокукына ия.

5.2. Контроль ясаучы орган вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына), контроль ясаучы органның муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә булган затларның хокукларын бозуга китергән карарларына карата Россия Федерациясе законнары нигезендә контрольдә булган зат тарафыннан шикаять бирелергә мөмкин.

"5.3. Судка кадәр шикаять бирү.

5.3.1. Алар фикеренчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында үзләренә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган дип санаучы контрольдә булган затлар вәкаләтле орган житәкчесе һәм инспекторларның (алга таба шулай ук - вазыйфай затлар) түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

- 1) контроль чаралар уздыру турында карарлар;
- 2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;
- 3) контроль чаралар кысаларында вазыйфай затларның гамәлләре (гамәл кылмаулары).

5.3.2. Шикаять вәкаләтле органга, дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләренә бердәм порталын һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләренә бердәм порталын кулланып, электрон рәвештә тапшырыла, моңа 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрак керми.

Шикаять биргәндә граждан гади электрон имза, яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имза куярга тиеш. Оешма тарафыннан

шикаять бирелгәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә теркәлә торган материаллар, шул исәптән фото- һәм видеоматериаллар, контрольдә булган зат тарафыннан электрон рәвештә күрсәтелә.

5.3.3. Вәкаләтле орган карарына шикаяьт, аның вазыйфаи затларының гамәлләре (гамәл кылмавы) вәкаләтле орган житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан карала.

5.3.4. Вәкаләтле орган карарына шикаяьт, аның вазыйфаи затларының гамәле (гамәл кылмавы) контрольдә булган зат үз хоқуқларын бозу турында белгән яисә белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Вәкаләтле орган күрсәтмәсенә карата шикаяьт контрольдә торучы зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

5.3.5. Шикаяьт бирү срогы житди сәбәпләр аркасында төшереп калдырылган очракта, шикаяьтне тапшыручы контрольдәге затның үтенечнамәсе буенча әлегә срок вәкаләтле орган тарафыннан торгызылырга мөмкин.

5.3.6. Шикаяьт биргән контрольдә булган зат шикаяьт буенча карар кабул ителгәнче аны кире алырга мөмкин. Шул ук нигезләр буенча кабат шикаяьт бирү рөхсәт ителми.

5.3.7. Шикаяьттә вәкаләтле органның дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенечнамә булырга мөмкин.

5.3.8. Вәкаләтле орган житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан шикаяьтне теркәгән көннән алып ике эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул ителә:

1) вәкаләтле органның дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) вәкаләтле органның дөгъвалана торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мөгълүмат шикаяьт биргән контрольдә торучы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә жиберелә.

5.3.9. Шикаяьттә түбәндәге мөгълүматлар булырга тиеш:

1) вәкаләтле орган исеме, вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), карары һәм (яисә) гамәленә (гамәл кылмавына) дөгъва белдерелә;

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны) турында белешмәләрне, йә контрольдә тотыла торган затның исеме, әлегә оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, йә ышанычнамә һәм фамилия реквизитлары, исеме, атасының исеме (булган очракта) шикаяьт биргән затның исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаяьтне карау вакытына үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыруның һәм аның буенча карар алуның теләгән ысулы;

3) вәкаләтле органның һәм (яисә) аның вазыйфаи затының дөгъвалана торган карарлары турында белешмәләр, алар шикаять биргән контрольдә булган затның хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин;

4) вәкаләтле орган карары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезендә контрольдә тотыла торган затның нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдә булган зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән контрольдә торучы затның таләпләре;

б) шикаять бирелә торган контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында контроль чараның исәпкә алу номеры, әгәр Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса.

5.3.10. Шикаятьтә вәкаләтле органның вазыйфаи затларының яисә аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз яисә мыскыллы әйтелмәләр, янаулар булырга тиеш түгел.

5.3.11. Шикаятьне бирү контрольдә булган затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан "Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы" Федераль дөүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә аңа тиешле хокук биргән очракта гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5.3.12. Вәкаләтле орган шикаятьне караудан баш тарту турында карар кабул итә, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәненң 5.3.4 пункттында билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамланганнан соң бирелә һәм шикаять бирүгә жибәрелгән срокны торгызу турында үтенечнамәне үз эченә алмый;

2) шикаять бирүгә жибәрелгән вакытны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгәтләндерүдән баш тартса;

3) аны биргән контрольдә торучы заттан шикаять буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр шикаятьне кире алу турында гариза килсә;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары бар;

5) элек вәкаләтле органга шул ук контрольдә булган заттан шул ук нигезләрдә башка шикаять бирелгән булса;

б) вәкаләтле органның вазыйфаи затларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә, шулай ук аларның гаилә әгъзаларына карата цензурасыз яисә мыскыллы әйтелмәләр, янаулар;

7) элек әлеге контрольдә булган затның шикаять белән кабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартса һәм яңа дәлилләр яисә хәлләр китерелмәсә;

8) шикаять тиешле булмаган органга бирелгән;

9) Россия Федерациясә законнарында вәкаләтле орган карарларына суд тәртибендә генә шикаять белдерү каралган.

5.3.13. Әлеге Нигезләмәненң 5.3.12 пункттының 3 - 8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтижәсә булып тормый һәм вәкаләтле орган карарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка кадәр шикаять белдерү өчен нигез була алмый.

5.3.14. Шикаятыне караганда вәкаләтле орган Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасын куллана.

5.3.15. Шикаять вәкаләтле орган житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан теркәлгәннән соң егерме эш көне эчендә каралырга тиеш.

5.3.16. Күрсәтелгән срок түбәндәге аерым очрақларда егерме эш көненә озайтылырга мөмкин:

1) гамәлләренә (гамәл кылмавына) дөгъва белдерелә торган вазыйфаи затка карата шикаятьтә күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшерүе үткәрү;

2) гамәл кылуы (гамәл кылмавы) дөгъвалана торган вазыйфаи затның, нигезле сәбәп (авыру, отпуск, командировка) буенча булмавы .

5.3.17. Вәкаләтле орган шикаять биргән контрольдә торучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратып алырга хокуклы. Контрольдә тотылучы зат сорату жибәрелгән вакыттан алып биш эш көне эчендә күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны тапшырырга хокуклы.

Шикаятьне карау срогы өстәмә мәгълүмат бирү турында гарызнамә һәм шикаять предметына караган документлар жибәрелгәннән алып аларны вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, әмма сорау жибәрелгән вакыттан алып биш эш көненә кадәр туктатып торыла.

Контрольдә торучы заттан өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына караган документларны алу шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.3.18. Шикаятьне биргән контрольдә торучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яки аларга буйсынучы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнчегә кадәр үз теләге белән шикаять предметына караган өстәмә материалларны тәкъдим итәргә хокуклы.

5.3.19. Кабул ителгән карарның законлылыгын һәм нигезлелеген исбатлау һәм (яисә) башкарылган гамәлләрне (гамәл кылмауны) раслау бурычы вәкаләтле органга йөкләнә.

5.3.20. Шикаятьне карау йомгаклары буенча вәкаләтле орган житәкчесе (житәкчесе урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) шикаятьне канәгатьләндермичә калдыра;

2) вәкаләтле орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;

3) вәкаләтле орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;

4) вәкаләтле органның вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таний һәм асылы буенча, шул исәптән билгеле бер гамәлләрне башкару турында, карар чыгара.

5.3.21. Кабул ителгән карарны нигезли торган вәкаләтле орган карары аны үтәү срогы һәм тәртибе дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм

порталында һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталында контрольдә тотыла торган затның шәхси кабинетында кабул ителгән көннән алып бер эш көннән дә соңга калмыйча урнаштырыла."

6. Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре

6.1. Вәкаләтле орган эшчәнлегенең нәтижәлелеген һәм эффективлыгын муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өлешендә бәяләү нәтижәлелек һәм эффективлык күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Вәкаләтле орган эшчәнлегенең нәтижәлелеге һәм эффективлыгы күрсәткечләре системасына түбәндәгеләр керә:

6.1.1. Законда саклана торган кыйммәтләрнең зыянын (зарарны) минималләштерү дәрәжәсен чагылдыра торган муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре, эшчәнлекнең тиешле өлкәсендә зарар (зыян) китерү куркынычын бетерү дәрәжәсе, алар буенча максатчан (планлы) күрсәткечләр билгеләнә һәм аларның казанышын вәкаләтле орган тәмин итәргә тиеш.

6.1.2. Контроль эшчәнлеген мониторинглау, аны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау һәм аларның килеп чыгу куркынычын бетерү дәрәжәсе белән хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы нисбәтне характерлый торган контроль төрләренең индивидуаль күрсәткечләре, шулай ук контрольдә тотыла торган затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәжәсе.

6.2. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

- ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозулар арасынан төзәтелгән хокук бозулар өлеше - 50%;

- чираттагы календарь елга планлы контроль чараларны үткөрү планын үтәү өлеше - 100%;

- контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятләр өлеше - 10%;

- контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижәләре өлеше - 10%;

- нәтижәләре буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чаралар өлеше, әмма тиешле административ йогынты чаралары кабул ителмәгән - 5%;

- контроль орган материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары өлеше - 75%;

- административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 һәм 2.9 статьялары нигезендә юкка чыгарылган карарлардан тыш, вәкаләтле орган чыгарган карарларның гомуми саныннан суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның өлеше.

6.3. Индикатив күрсәткечләр:

1) хисап чорында уздырылган планлы контроль чаралар саны;

2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль чаралар саны;

3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә мондый параметрлардан, хисап чорыннан контроль объектын тайпылдыру нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль чаралары саны;

4) хисап чорында үткәрелгән үзара хезмәттәшлек белән контроль чараларның гомуми саны;

5) хисап чорында үзара хезмәттәшлек белән уздырылган контроль күзәтү мероприятиеләренә һәр төре буенча контроль чаралар саны;

6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән контроль чаралар саны;

7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;

8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;

9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль чаралар саны;

10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль чаралар саны;

11) хисап чорында контроль чаралар нәтижәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;

12) хисап чорында контроль чаралар уздыруны килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны;

13) прокуратура органнарына хисап чорында килештерүдән баш тарткан контроль чаралар уздыруны килештерү турында жибәрелгән гаризалар саны;

14) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;

15) куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларының һәркайсы куркыныч категориясе буенча хисап чоры ахырына кертелсә;

16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;

17) хисап чорында контроль чаралар уздырылган исәпкә алынган контрольдә булучы затлар саны;

18) хисап чорында вәкаләтле орган карау срогын бозган шикаятьләр саны;

19) хисап чорында контрольдә торучы затлар тарафыннан суд тәртибендә контроль органнары вазыйфай затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында, жибәрелгән дөгъвалар саны;

20) контрольдә булган затлар тарафыннан хисап чорында белдерелгән таләпләрне канәгәтләндерү турында карар кабул ителгән суд тәртибендә жибәрелгән контроль органнары вазыйфай затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында дөгъвалар саны;

21) муниципаль контрольне (күзәтчелекне) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләпләрне тупас бозып үткәрелгән һәм аларның нәтижәләре дөрес түгел һәм (яисә) юкка чыгарылган контроль чаралар саны хисап чорында.

6.4. Вәкаләтле орган, төп күрсәткечләргә ирешү турында белешмәләренә

һәм контроль төренең индикатив күрсәткечләре турында белешмәләрне күрсәтеп, ел саен муниципаль контроль турында доклад (алга таба - еллык доклад) әзерли, шул исәптән төп күрсәткечләргә ирешүгә профилактик чараларның һәм контроль (күзәтчелек) чараларының йогынтысы турында да.

Вәкаләтле органның еллык доклады, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясындагы 10 өлеше нигезендә, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән таләпләргә җавап бирергә тиеш һәм ел саен 1 февральдән дә соңга калмыйча Интернет челтәрендә администрациянең рәсми сайтында урнаштырыла.

Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль районы
Куныр авыл җирлеге башлыгы

Р.О.Егоров

Төзеклэндерү өлкәсендә
муниципаль контрольне
гамәлгә ашыру турындагы
Нигезләмәгә
1 нче кушымта

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында
контроль объектларын куркыныч категориясенә кергү критерийлары

1. Югары дәрәжәдәге куркыныч категориясенә биналарга, төзелешләргә, корылмаларга, жир кишәрлекләренә (янәшәдәге территорияләргә) якин территорияләр керә.
2. Уртача дәрәжәдәге куркыныч категориясенә биналарның, төзелмәләренң, корылмаларның вывескалары, фасадлары, кече архитектур формалары, стационар булмаган корылмалар һәм биналар, мәгълүмат такталары, жайланмаларны киртәләүче күрсәткечләр керә.
3. Түбән дәрәжәдәге куркыныч категориясенә төзеклэндерү өлкәсендә башка барлык контроль объектлары керә.

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

1. Борбаш авыл жирлеге территорияләрен төзеклэндерү һәм санитар карап тоту кагыйдәләрен бозу билгеләрен ачыклау.

2. Россия Федерациясенең федераль законнарында һәм башка норматив хокукый актларында, Россия Федерациясе субъектларының законнарында һәм башка норматив хокукый актларында билгеләнгән хезмәтләрдән, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан инвалидларның файдалана алуын тәмин итү максатларында чыгарылган инвалидларның файдалана алуын тәмин итүгә карата мәжбүри таләпләр бозылу билгеләрен ачыклау.

3. Гражданның ирекле һәм куркынычсыз үтүенә комачаулый торган бозлавыклар булу.

4. Оешманың объектларны һәм төзеклэндерү элементларын жыештыру эшләрен башкару үз вазыйфаларына кертелгән хезмәткәрләр санын 50 һәм аннан күбрәк процентка (ләкин кимендә ике хезмәткәргә) киметү, узган елның шул ук чоры белән чагыштырган шул ук вакыт аралыгында, квартал эчендә, күрсәтелгән эшләрен башкару өчен билгеләнгән урып-жыю һәм махсус техника саны артмаганда.

5. Бурычларына төзеклэндерү объектларын һәм элементларын жыештыру эшләрен башкару кертелгән оешмага хезмәт күрсәтү территориясендә имгәнүгә бәйле рәвештә травматологик ярдәм күрсәтүне сорап мөрәжәгать иткән гражданның санының 15 һәм аннан күбрәк процентка артуы, ике календарь атна дәвамында моңа кадәрге чор белән чагыштырганда.

6. 30 календарь көн эчендә контроль объектының торышыннан тайпылуның өч һәм аннан да күбрәк очраклары ачыклану турында белешмәләр булу, аңа таләпләр муниципаль берәмлек территориясен төзеклэндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән, алар төзеклэндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне бозуның булган билгеләре һәм гражданның, оешмалардан килгән закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зарар китерү) ихтималлыгы турында сөйлә, дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, массакүләм мәгълүмат чараларыннан алынган, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәре һәм (яки) килгән мәгълүматларның дөреслеген бәяләүгә юнәлдерелгән чаралар нәтижәсендә.

7. Контрольдә тотылучы затка карата төзеклэндерү өлкәсендәгә мәжбүри таләпләрне бозган өчен административ хокук бозу турындагы эш буенча кимендә биш карар чыгарылган.

8. Торак пунктның (урамның, микрорайонның) бер административ-территориаль берәмлеге территориясендә имгәнүгә бәйле рәвештә травматологик ярдәм күрсәтүгә мөрәжәгать иткән гражданның санының 15 процентка һәм аннан да күбрәк артуы, моңа кадәрге вакытның шул ук чоры белән чагыштырганда, ике календарь атна дәвамында.

9. Контрольләнгән зат тарафыннан сәүдә, көнкүреш һәм (яисә) бүтән төр хезмәт күрсәтү өлкәләрендә хезмәт күрсәтү эшчәнлеген гамәлгә ашыра башлаган датадан алып, шундый затның вывескаларны килештерү турында гаризасын жирле үзидарә органына жиберү факты булмаганда, 90 календарь көн үтүе.

Төзеклөндөрү өлкөсөндө
муниципаль контрольне
гамэлгә ашыру турындагы
Нигезлэмәгә
3 нче кушымта

Вәкаләтле орган акты формасы

Вәкаләтле орган бланкы

_____

(контрольдә булган затның житәкчесенәң вазыйфасы күрсәтелә)

_____

(контрольдә булган затның тулы исеме күрсәтелә)

_____

(контрольдә булган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) күрсәтелә)

_____

(контрольдә булган затның урнашкан урынының адресы күрсәтелә)

_____ номерлы -
профилактик визит АКТы

_____ “ _____ ” _____ 20__ ел

_____

(төзү урыны)

Профилактик визит түбәндәгеләргә карата үткәрелде:

_____

(юридик затның, шәхси эшмәкәрнең исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта))

_____

Салым түләүченәң тәңгәлләштерү номеры (ИНН)

_____

(юридик зат, шәхси эшмәкәр өчен)

_____

_____ адресы буенча яшәүче
(гражданның теркәлү һәм факттагы яшәү урыны адресы)

_____

түбәндәгә адрес буенча урнашкан:

_____

(почта индексы, өлкә, шәһәр, урам, йорт)

_____

Профилактик визит муниципаль контроль турындагы Нигезлэмә кысаларында үткәрелде

_____

(контрольдә булган зат эшчәнлегенә гамәлгә ашыру урыны буенча яисә)

видео-конференц-элемент куллану юлы белән) __ сәг. __ мин.
Профилактик визитны үткәрдә катнашкан

(житәкчесе, башка вазыйфай зат фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта)

Башка вазыйфай затның яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль зат эшкуар)

Контрольдә булган затның эшчәнлек төре:

Контроль объектларының төрләре:

("Россия Федерациясендә Дәүләт контроле(күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясының 1 өлеше белән каралган саннан контроль объектлары төрләре күрсәтелә

Контроль объектларының куркыныч категориясе:

Профилактик визит түбәндәге вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелгән:

Профилактик визитны үткәру барышында консультацияләр уздырылды түбәндәге сораулар (әгәр консультацияләр үткәрелгән булса):

Профилактик визитны үткәру нәтижеләре буенча:

(контрольдә булган затка аның эшчәнлегенә яисә аның үзенә караган контроль объектларына карата куела торган таләпләр,

аларның куркыныч критерийларына туры килүен мәжбүри хәбәр итү буенча күрсәтмә;

киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында һәм нигезләре хакында

куркыныч категориясе, шулай ук контроль эшчәнлек төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында

(күзәтчелек) үткәрелә торган чаралар

контроль объектына карата, аның тиешле мөнәсәбәтәннән чыгып куркыныч категориясе;

профилактик визит йомгаклары буенча объектларда булуы ачыкланган очракта контрольдә тоту турыдан-туры ачыктан-ачык

закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы

зыян (зарар) китерелгән, ачыкланган зыян күрсәтелә

тиешле таләпләрне билгеләүче норматив хокукий актка сылтама белән мәжбүри таләпләрне бозу)

Теркәлгән документлар һәм материаллар исемлеге:

Профилактик визит уздырган затларның имзалары:

Профилактик визит уздыру акты белән таныштым, актының күчermәсен барлык кушымталар белән алдым:

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта), житәкче вазыйфасы,

башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле затлар, шәхси эшқуар, аның вәкаләтле вәкиле)

"__" _____ 20__ ел

_____
(имза)

Төзеклөндөрү өлкәсендә
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру
турындагы Нигезләмәгә
4 нче кушымта

Контроль органның кисәтү формасы

Контроль орган бланкы _____
(контрольдә булган зат житекчесенең вазыйфасы күрсәтелә)

_____ (контрольдә булган затның тулы исеме күрсәтелә)

(контрольдә булган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта күрсәтелә) _____
(контрольдә булган затның урнашкан урынының адресы күрсәтелә)

КИСӘТҮ

_____ (юнәлеш килешендә контрольдә булган затның тулы исеме күрсәтелә)
ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында
Нәтижеләр буенча _____
(Контроль орган карары нигезендә контроль чараның төре һәм формасы күрсәтелә)

_____ башкарылган

_____ (контроль органның тулы исеме күрсәтелә)

_____ карата

_____ (контрольдә булган затның тулы исеме күрсәтелә)
20__ елның "__" _____ 20__ елның "__" _____
түбәндәгеләргә таянып, муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәкле
(контроль чараны уздыру турында контроль орган актының исеме һәм
реквизитлары күрсәтелә)

мәжбүри законнар таләпләрен бозу ачыкланган:

(әлеге мәжбүри таләпләр куелган норматив хокукый актларның структур берәмлекләрен күрсәтеп, ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозулар санап үтелә)

Баян ителгәннәр нигезендә, 2020 елның 31 июлендәге "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 1 пункты нигезендә

_____ (контроль органның тулы исеме күрсәтелә)

боерык бирә:

1. Мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган очраklarын

"__" _____ 20__ ел срогында кадәр, шул көнне кертеп, бетерергә.

2.

_____ (контроль органның тулы исеме күрсәтелә)

ачыкланган мәжбүри хокук бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәне башкару
турында
юкка чыгуны раслый торган документлар һәм мәгълүматлар кушымтасы белән
таләпләр
мәжбүри таләпләрне ачыкланган хокук бозуларны
"__" _____ 20__ ел срогында кадәр, шул көнне кертеп, хәбәр итәргә.

Әлеге күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәү Россия Федерациясе законнарында
билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

_____
(контроль чаралар
үткәргүгә вәкаләтле
затның вазыйфасы)

_____
(контроль чаралар үткәргүгә
вәкаләтле вазыйфай
затның имзасы)

_____
(контроль чаралар үткәргүгә
вәкаләтле вазыйфай затның
исеме, фамилиясе, атасының
исеме (булган очракта))